

Beata Bal-Domańska

**Ocena problemu bezrobocia
w przekroju powiatów z
wykorzystaniem koncepcji
poszerzonej miary
bezrobocia**

▼ Zakres – cel badania - metody

- Bezrobocie jest zjawiskiem złożonym, w którego ocenie należy wziąć pod uwagę zarówno poziom zjawiska tak jaki i że jego strukturę.
- Celem badania jest charakterystyka sytuacji powiatów pod względem bezrobocia i ocena skali problemu z uwzględnieniem wysokości i struktury zjawiska.
- Do oceny wykorzystane zostały wybrane metody statystyczne, takie jak wielowymiarowa analiza danych, w tym syntetyczne miary rozwoju, i statystyki przestrzenne.
- W analizie uwzględniono dane dostępne w zasobach BDL GUS o bezrobociu rejestrowanym w powiatach i miastach na prawach powiatów w latach 2015-2018

■ BEZROBOCIE – definicja i zakres oceny

- Ocena zjawiska bezrobocia na poziomie niższym niż województwo możliwa jest z wykorzystaniem miar **bezrobocia rejestrowanego** zdefiniowanego zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy [Ustawa z 20 kwietnia 2004].
- W tym ujęciu zjawisko to obejmuje osoby, które ukończyły 18 lat, nie osiągnęły wieku emerytalnego, poszukują pracy i są zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy.
- Najpopularniejszą miarą bezrobocia jest **stopa bezrobocia** ustalana jako relacja liczby osób nieposiadających pracy, ale jej poszukujących, do liczby ludności aktywnej zawodowo.

BEZROBOCIE - wymiary

rodzaj	Dostępność	ANALIZA
WYNIKAJĄCE Z KONDYCJI LOKALNEGO RYNKU		
rejestrowane / ukryte	√ / -	BS – stopa bezrobocia
frykcyjne	-	-
strukturalne	-	KM – kobiety/mężczyźni*
technologiczne	-	W – wykształcenie*
koniunkturalne	-	-
sezonowe	√	SEZ – miesięczne
krótko-, średnio – i długookresowe	√	DŁ – powyżej 12 miesięcy
DOTYCZĄCY OSOBY BEZROBOTNEJ		
wiek osoby (do 29 roku oraz powyżej 55 roku życia)	√	-
status na rynku pracy (wcześniej pracujący, absolwent)	√	-

* pośrednie mierniki

■ Idea poszerzonej miary bezrobocia PMB

- W porównaniu do stopy bezrobocia PMB kładzie nacisk także na strukturę zjawiska bezrobocia.
- W przypadku dwóch jednostek o tej samej stopie bezrobocia, ale o różnych uwarunkowaniach rynkowych i związanych z nim problemach z bezrobociem np. strukturalnym, czy sezonowością, ostateczna ocena będzie niższa w jednostce w większym stopniu obciążonej tymi problemami.
- Poszerzona miara bezrobocia będzie w większym stopniu ukierunkowana na sytuację na rynku i „łatwość” przeciwdziałania skali bezrobocia.

■ Konstrukcja poszerzonej miara bezrobocia

$$PMB_{it} = 0,5SB_{it} + 0,3DŁ_{it} + 0,1KM_{it} + 0,1SEZ_{it}$$

- PMB – SMR dla zjawiska bezrobocia (0-1)
- SB – stopa bezrobocia rejestrowanego (%),
- $DŁ$ – udział osób bezrobotnych przez co najmniej 12 miesięcy w ogóle zarejestrowanych bezrobotnych (%)
- KM – „nadwyżka” bezrobotnych kobiet i mężczyzn (%)

$$KM = |1 - K/M| * 100$$

- SEZ – relacja SB w okresie o najwyższym i najniższym poziomie według miesięcy w danym roku (%)

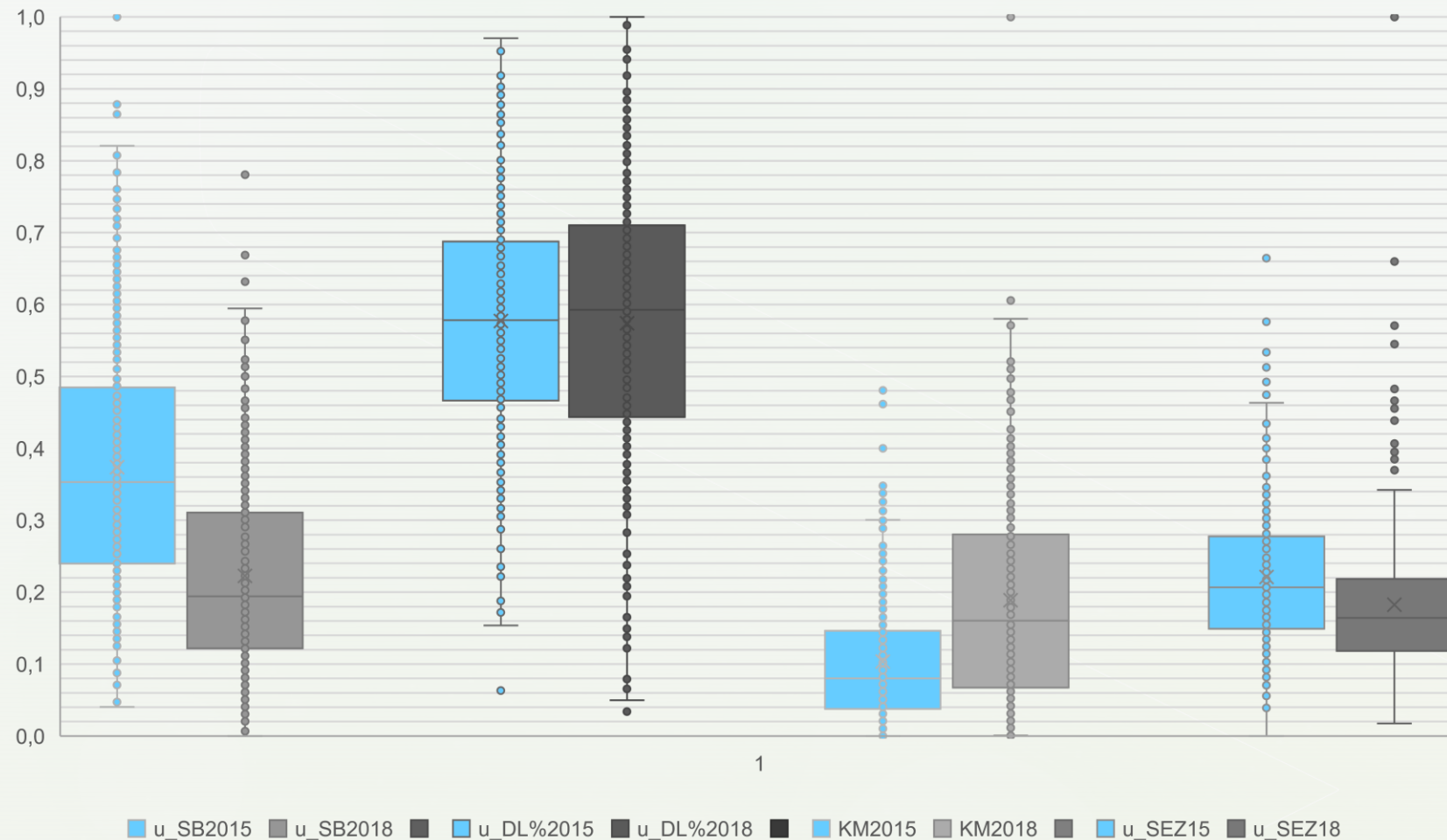
WSZYSTKIE ZMIENNE JAKO DESTYMULANTY

Analiza zjawiska bezrobocia

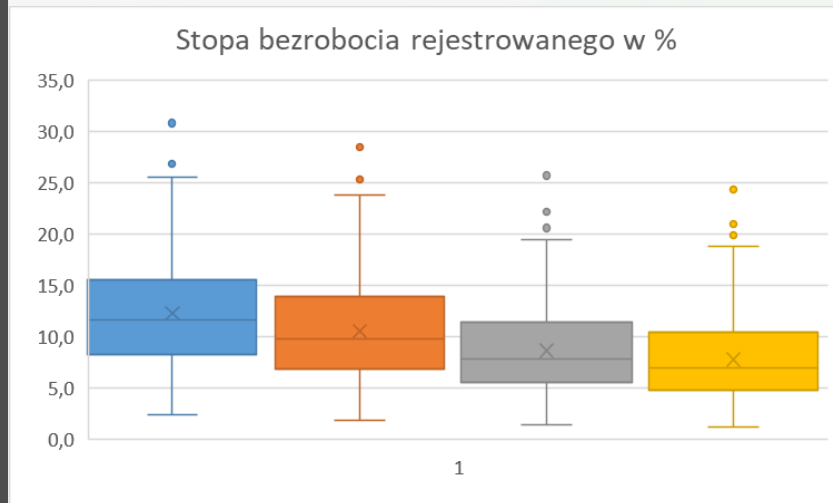
PLAN

- ▶ Charakterystyka składowych PMB
Prezentacja wyników analizy z wykorzystaniem PMB
Porównanie SB i PBM

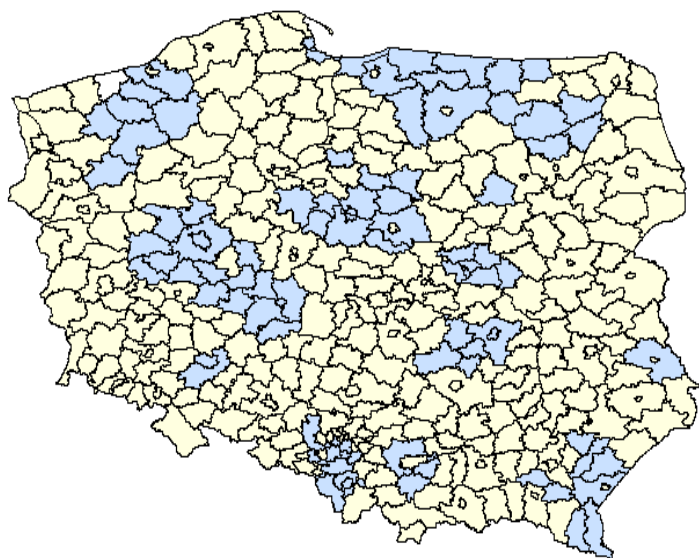
■ Rozrzut wartości składowych PMB w 2015 i 2018 r. (wartości znormalizowane od 0 do 1)

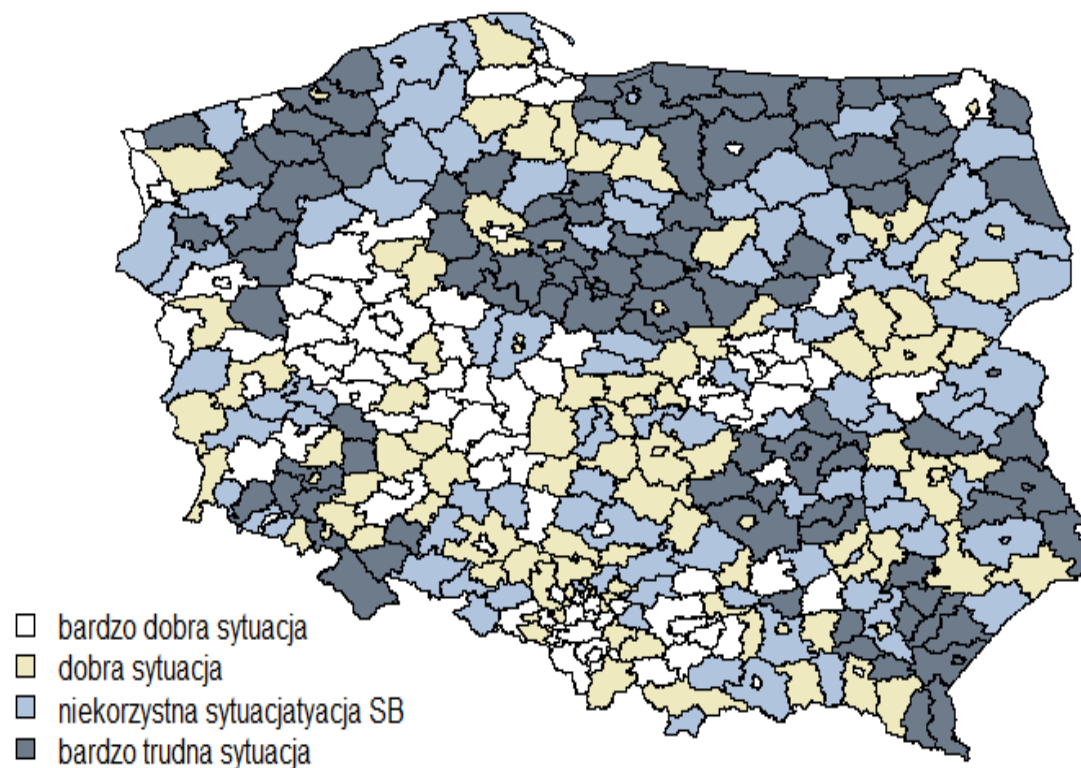
SB Stopa bezrobocia rejestrowanego (%)

Local Moran's I SB2018

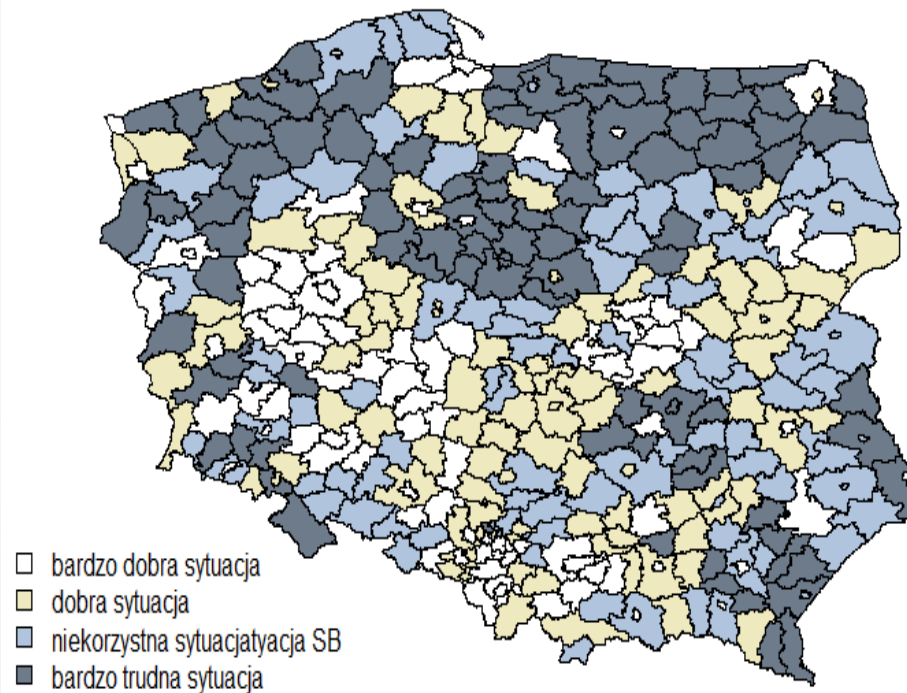

Stopa bezrobocia w 2018 - kwartyle

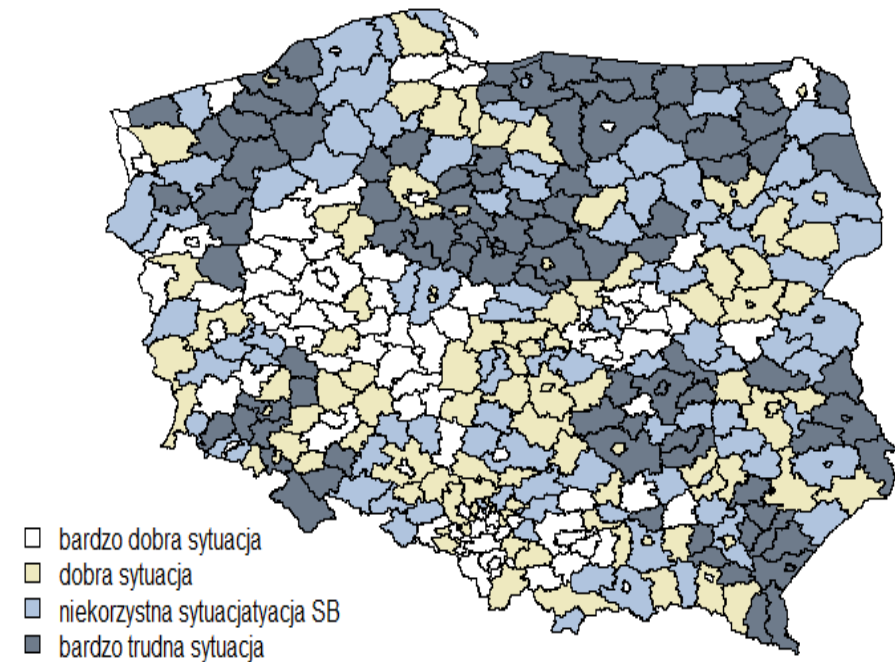

SB Stopa bezrobocia rejestrowanego według kwartyli

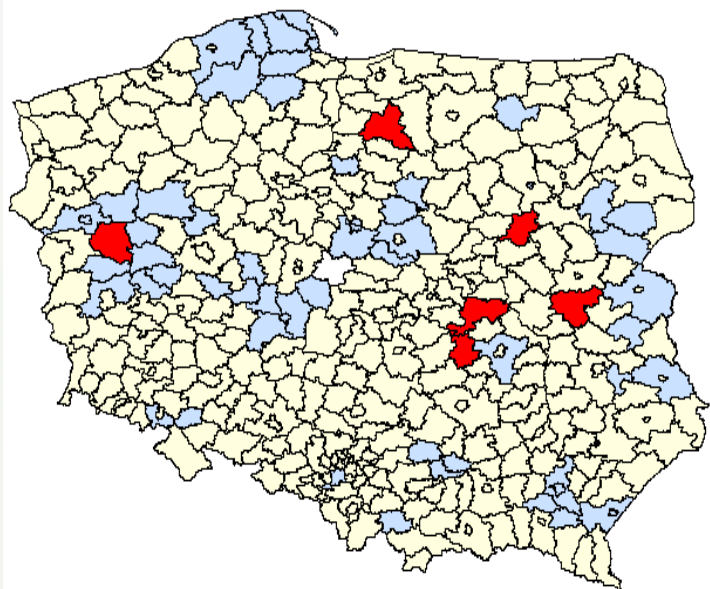
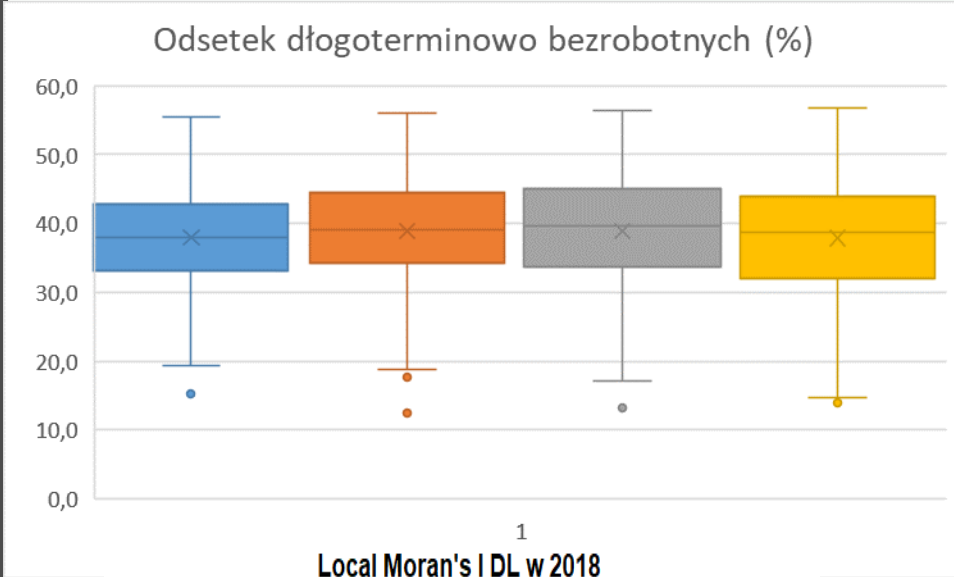
Stopa bezrobocia w 2015 - kwartyle

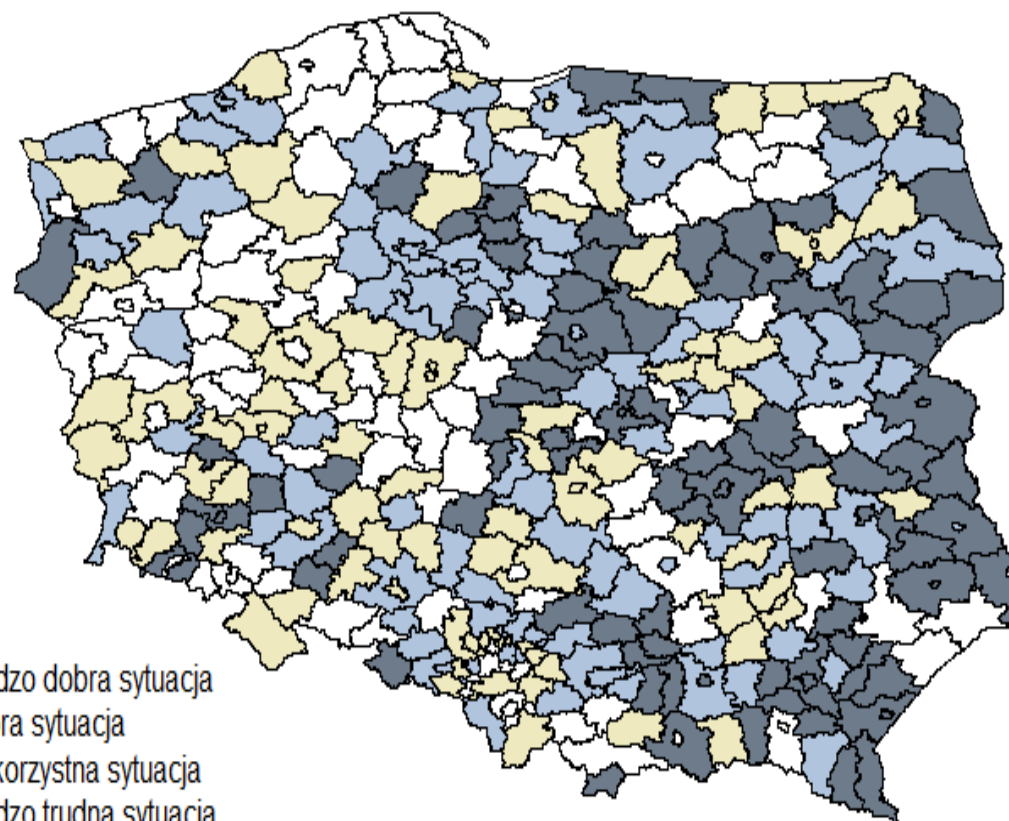
Stopa bezrobocia w 2018 - kwartyle

DL Odsetek osób długoterminowo bezrobotnych (%)

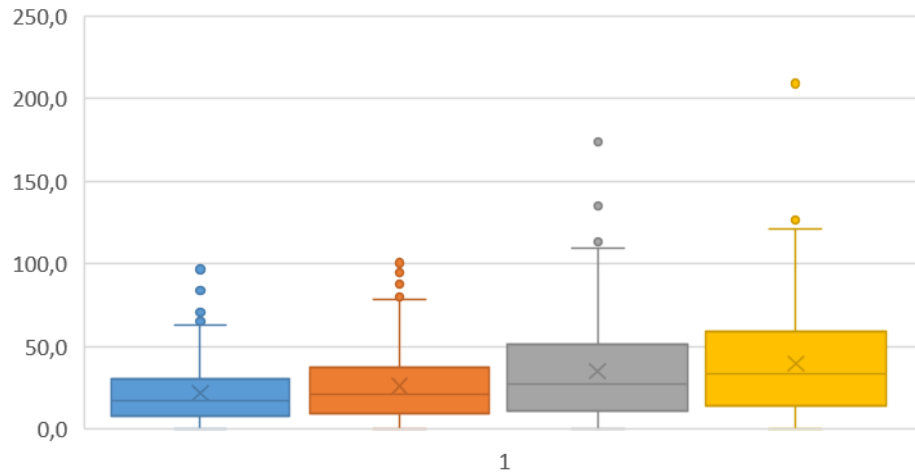

Odsetek bezrobotnych długoterminowo w 2018 - kwartyle

KM Nadwyżka osób bezrobotnych według płci (%)

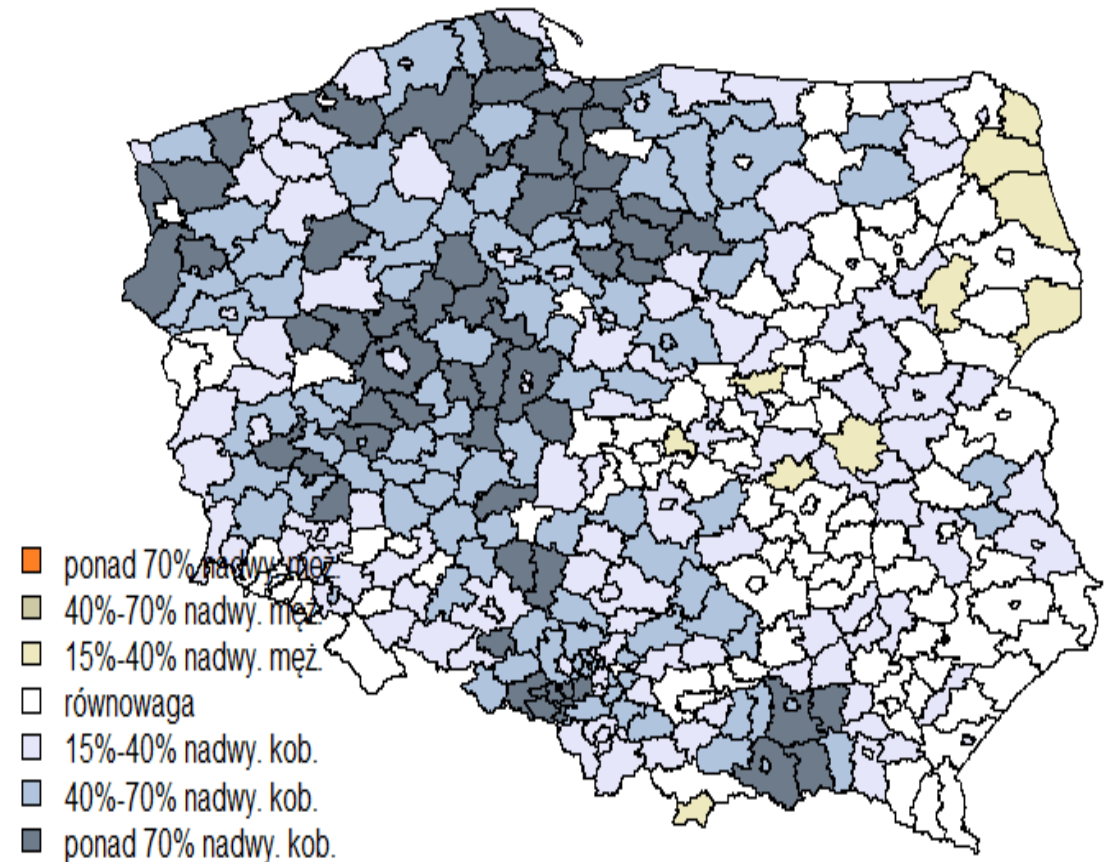
Nadwyżka płci na 100 osob

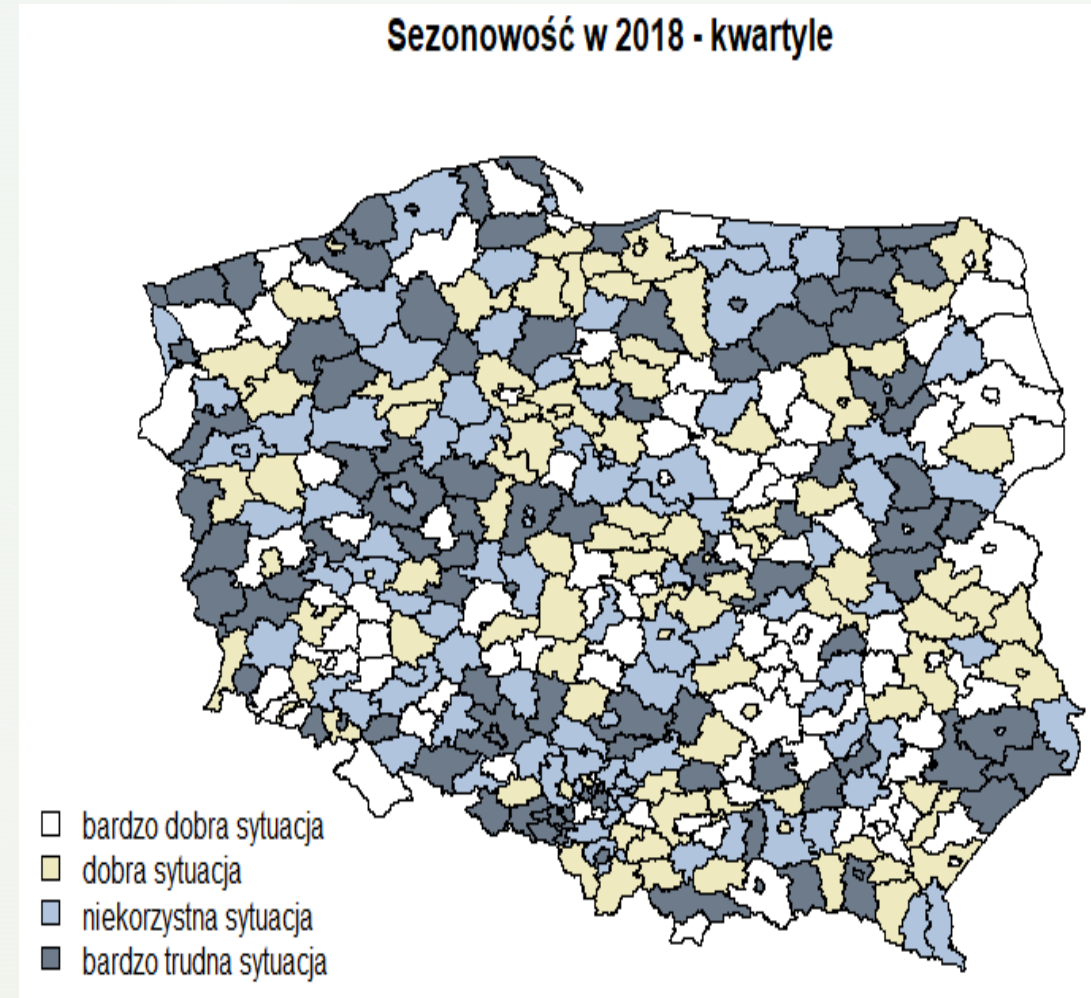
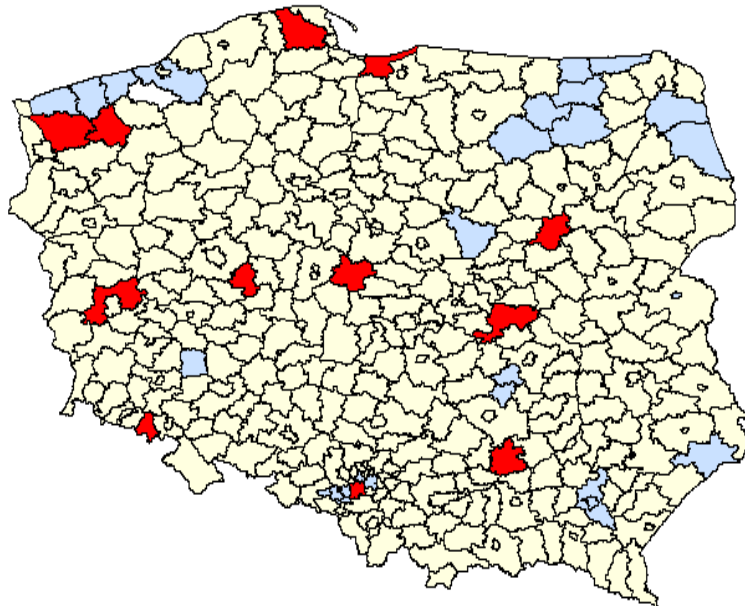
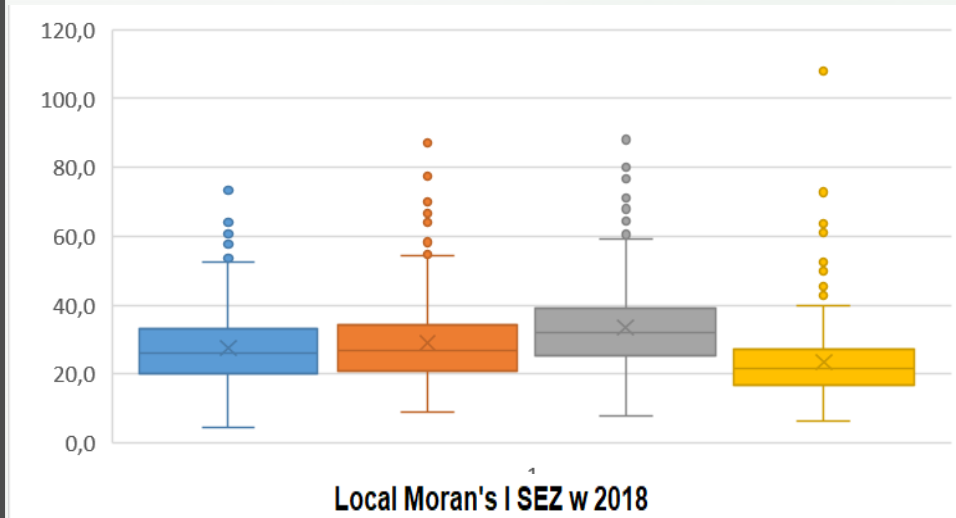
Local Moran's I k/m w 2018

Relacja kobiet do mężczyzn w 2018

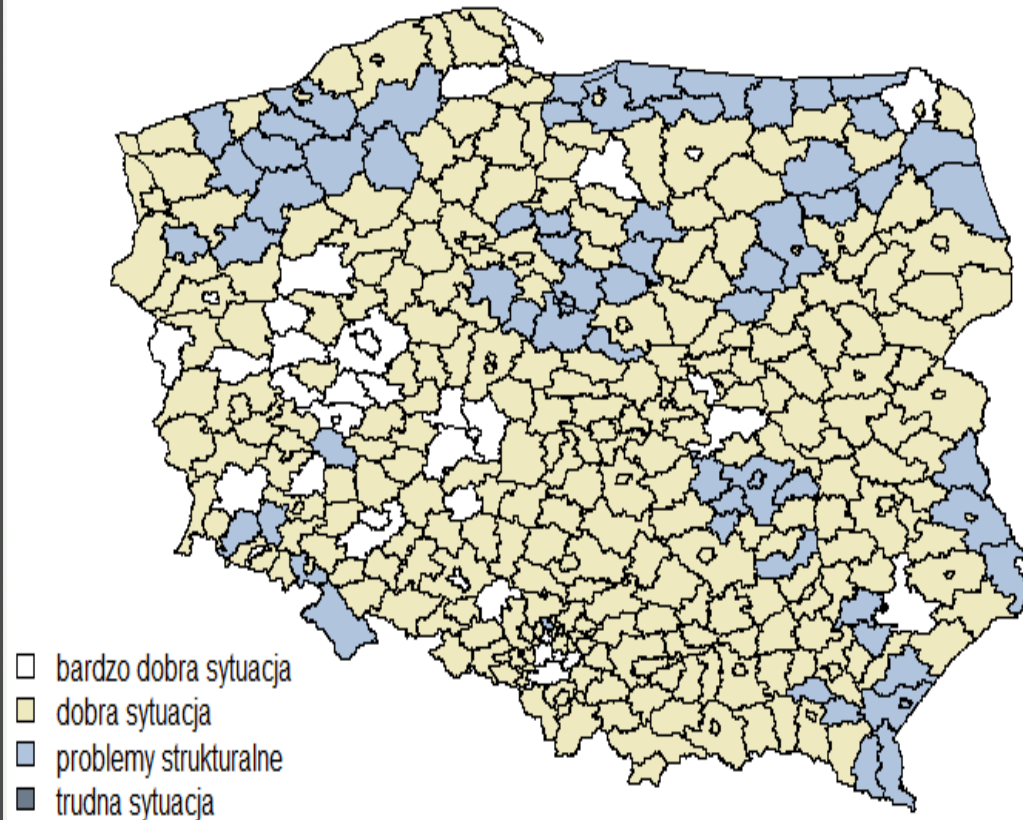

SEZ Okresowa nadwyżka dla stopy bezrobocia (%)

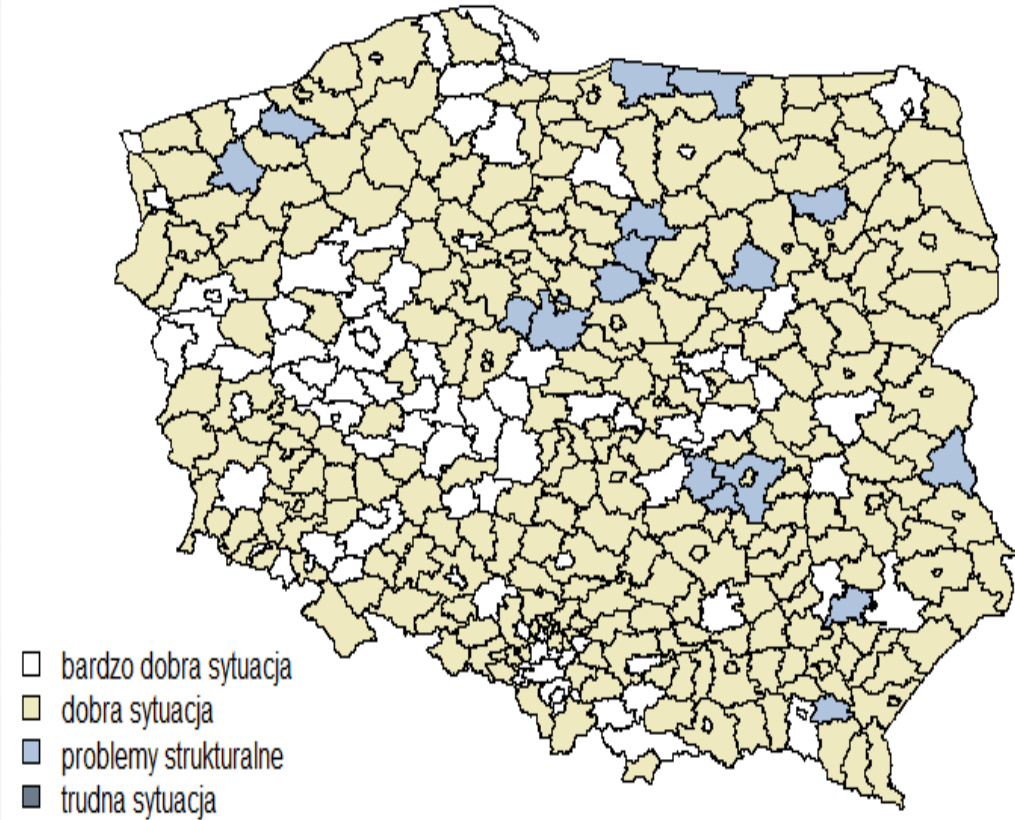

PMB Poszerzona miara bezrobocia

PMB w 2015

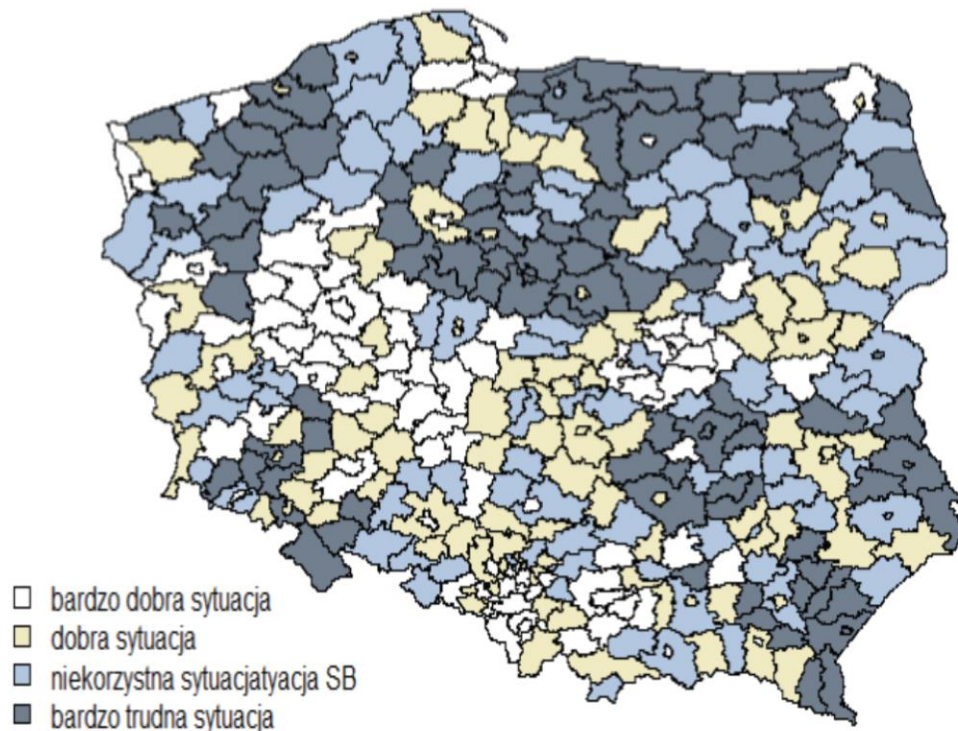
PMB w 2018

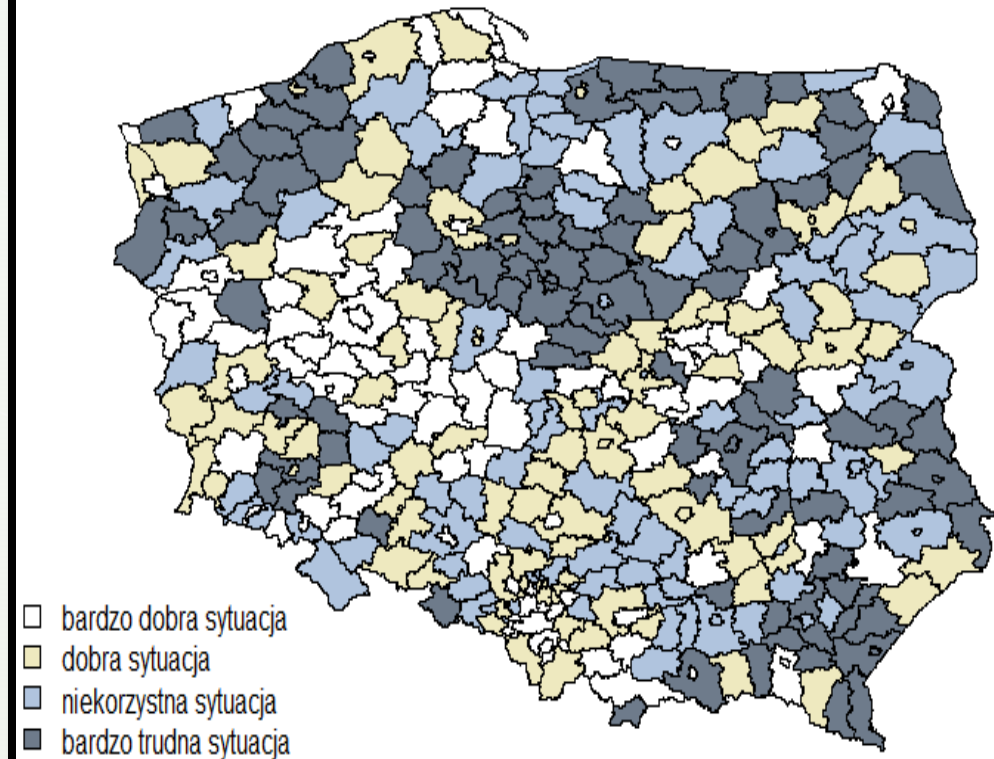
Bardzo dobra sytuacja (0-0,25), dobra sytuacja (0,25-0,5), problemowa sytuacja (0,5-0,75), bardzo trudna sytuacja (powyżej 0,75)

Porównanie PMB i SB w 2018 roku (kwartyle)

Stopa bezrobocia w 2018 - kwartyle

PMB w 2018 - kwartyle

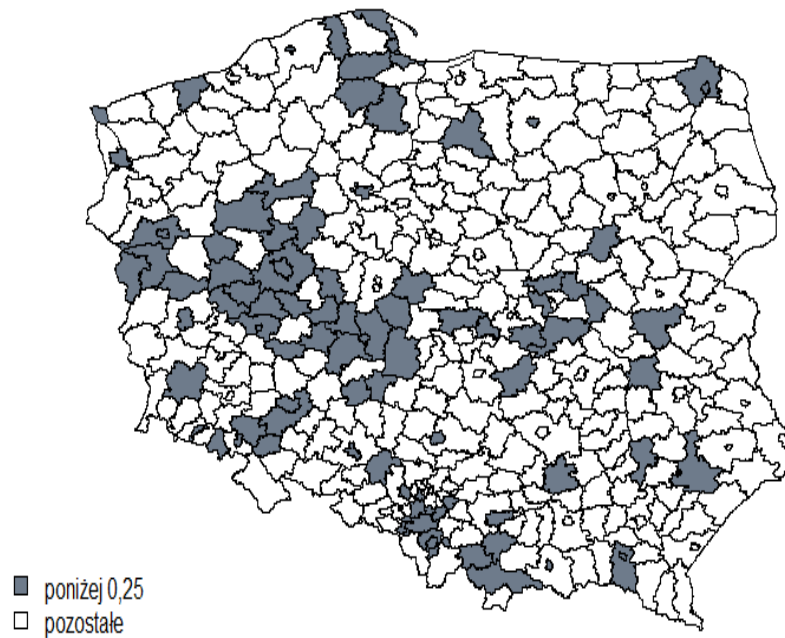

▀ Zależność mierzona współczynnikiem korelacji Pearsona/Spearmana dla PMB i SB

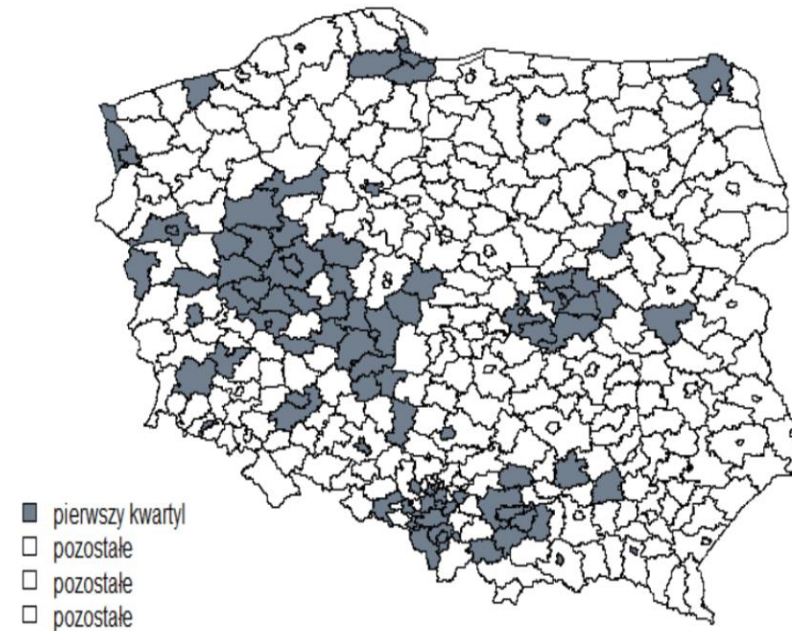
	2015	2016	2017	2018
wartości				
PMB a SB	0,932	0,922	0,901	0,893
lokaty				
PMB a SB	0,933	0,923	0,891	0,882

Najlepsze powiaty według PMB i SB

Najlepsze powiaty według PMB w 2018

Najlepsze powiaty według SB w 2018

Najlepsze i najsłabsze powiaty według PMB

Woj	Powiat	PMB	LOKATA	Zmiana lokty	SB	DL	KM	SEZ
12	myślenicki	0,07	1	26	2,7	14,7	20,1	25,9
08	m.Gorzów Wielkopolski	0,08	2	21	2,6	15,4	35,6	25,0
30	nowotomyski	0,09	3	10	2,1	18,8	13,0	26,3
30	pleszewski	0,11	4	48	3,6	14	78,8	21,9
02	m.Jelenia Góra	0,11	5	43	3,5	21,4	0,2	19,4
14	grójecki	0,12	6	7	2,1	22	19,1	36,8
22	m.Sopot	0,12	7	-1	1,8	26,3	9,7	16,7
30	ostrowski	0,13	8	20	2,8	23,3	41,0	14,3
30	czarnkowsko-trzcianecki	0,13	9	72	4,5	17,9	37,2	26,8
30	m.Kalisz	0,14	10	13	2,6	23,4	22,3	33,3
20	kolneński	0,54	370	-19	14,3	56,2	14,5	17,2
28	bartoszycki	0,54	371	6	18,8	44,5	16,8	21,9
28	działdowski	0,55	372	-12	15,6	48,4	100,2	16,6
14	makowski	0,56	373	-9	16,4	54,4	9,4	14,7
04	radziejowski	0,56	374	-3	16,9	51,6	44,1	15,8
14	sierpecki	0,56	375	-8	16,5	53,3	35,8	15,3
32	łobeski	0,57	376	2	19,9	46	38,2	15,5
14	przysuski	0,57	377	-3	18,3	52,5	12,1	11,2
04	włocławski	0,59	378	-15	16	56,7	36,5	24,7
28	braniewski	0,59	379	0	21	46,7	27,4	15,0
14	szymborski	0,64	380	0	24,3	47,8	2,1	14,7

Wnioski

- PMB umożliwia uwzględnienie w ocenie zjawiska bezrobocia nie tylko jego skali, ale także jego struktury,
- Wartości PMB uzależnione są – zgodnie z przyjętą metodologią - od uwarunkowań danego rynku pracy,
- PMB wykazuje silną korelację ze SB w szczególności w sytuacji wyższego bezrobocia,
- Wraz ze spadkiem SB zazwyczaj pogarsza się struktura osób bezrobotnych w powiecie, a w efekcie pogorszeniu ulega PMB (przyjmuje wyższe wartości).

▼

Dziękuję za uwagę

